

det i liknande mönster vanliga liljekorset eller en del därav. Kring det hela löper en rad av små kors, en i röllakan vanlig kantbård, och utomkring denna en slät rand i mörkbrunt, en ton som går igen i fåglarnas fötter. I övrigt äro färgerna följande: indigo, koschnilj, en mörkare röd färg som möjligen är en blandning av krapp och koschnilj, en gråbrun ton mellan bladverket vilken stundom plötsligt övergår till rent grönt samt en gul bottenfärg som skiftar i ljusare och mörkare ton. Färgerna äro starkt blekta.

Varp högertvinnat lingarn, 37 trådar på 10 cm.

Inslag vänstertvinnat ullgarn.

Mönsterrutor över 4 varptrådar. De vertikala färgskarvarna ha det för svenskt röllakan vanliga kännetecknet, dubbelsingning. — Stoppling har varit fjäder. L. 1.85 m., ofullständig, br. 0.605 m.

E. v. Walterstorff.

Ölgås från Ragunda.

På auktion hos konstnären A. Genberg, Storängen, inropade Nordiska museet bland annat en fågelformig träskål av det slag, som brukat kallas ölgås. Den var av herr Genberg inköpt i Böle by, Ragunda s:n, Jämtland. Den är skuren i björk ur ett stycke och målad. Bålfärgen är gråspräcklig, vingarna, huvudet med hals och nacke samt stjärten äro svarta. Den tofsliknande kammen och de två framfötterna — kärlet har fyra fötter — äro röda. Invändigt är färgen gråvit.

Kärl av i huvudsak denna form äro icke alldeles ovanliga. I knappast något landskap möter man dem så relativt ofta som i Jämtland. De äro en utpräglad öst- och nordeuropeisk käriform. I Sverige kan man träffa på enstaka ölgäss eller motsvarigheter därtill ända ner i Uppland och Västergötland men i Danmark finnas också exemplar. I Norge äro de icke ovanliga. Det är två detaljer hos den här ifrågavarande ölgåsen, som förtjäna att observeras. Stjärten har en urtagning på översidan i form av en ränna, vilken egendomligt nog är helt avspärrad genom den egentliga kärlväggen, som ej är genombruten. Detta måste vara en urspåringsform. Det finns andra dylika fågelkär, bl. a. i Jämtland, där rännan är hel och brukbar. Kärlet kan då användas som tappskål med stjärten som rännformig snås eller pip. Erinras bör att många fågelkär till sin grundform äro ös- eller tappkär, vadan denna stjärthform har nyttokaraktär. Längs hela nacksidan av halsen löper en manformig kam i form av en serie triangulära flikar, tydligen en dekorativ utveckling av fågelkammen med anslutning till nackformen på drakar och däggdjur. Nordiska museet äger en ölgås från Rödön i Jämtland med samma halsprydnad och en del övergångsformer finnas också, visande hur huvudkammen växer ned utöver halsryggen. I utbildat skick synes den annars icke förekomma hos oss och jag har ej heller funnit den i Norge.

Sigurd Erixon.